କର୍ଣ୍ଣାଟକ ବିଦ୍ୟୁତ ବୋର୍ଡ

ବନାମ

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 19, 2002

[ଏମ. ବି. ଶାହା, ବି. ଏନ. ଅଗ୍ରୱାଲ ଏବଂ ଅରିଜିତ ପଶାୟତ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଗଣ]

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894: ଧାରା 2(11), 4(1), 5A, 6, 23(2)

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ- ବିଦ୍ୟୁତ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ଦାବିଦାର-ଭୂମିମାଲିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରାଜିନାମା- ଭୂମିର ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ- ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମା ଆଧାରରେ ହୋଇନାହିଁ- ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ସଂଶୋଧିତ ।

ଆବେଦନକାରୀ-ବୋର୍ଡ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ-ଭୂମିମାଲିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ଏକ ରାଜିନାମା ଅଧୀନରେ, ବୋର୍ଡ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର କେବଳ 2/3rd ପାଇଁ ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରତି 14,250 ଟଙ୍କା ହାରରେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସହମତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତି ବୋର୍ଡକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ । ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯିବାକୁ ଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ଦାବିଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ବୋର୍ଡ ରାଜି ହୋଇଥିଲା । ତା 27.7.1998 ର ଆକ୍ଷେପିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା, ଯାହାକି ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ରାଜିନାମା ଆଧାରରେ ନଥିଲା, ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧା ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରତି 14,250 ଟଙ୍କା ହାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଏହା ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ସହିତ ଉକ୍ତ ପରିମାଣ ଉପରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ 9% ହାରରେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ 15% ହାରରେ ଧାରା 4(1) ଅଧୀନରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ତାରିଖଠାରୁ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ-ବୋର୍ଡ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହା ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଯେ (i) ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ଏବଂ ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ ରାଶି ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ; (ii) ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟଟି ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ଫର୍ମ-D ରେ ଦସ୍ତଖତ କରିବାକୁ ଏବଂ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନଥିଲେ ଏବଂ ଋଣ ପରିଶୋଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ; ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାରିତ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ । ତେଣୁକରି ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏବଂ ଅଧିନିୟମକୁ ସମ୍ୟକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି, ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଲେ: 1. ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଲିଖିତ ରାଜିନାମା ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଥିଲେ । ସୁଧ, ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି, ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ପ୍ରଦାନ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ।

ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ *ଦୟା ଶାମଜୀ ଭାଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1995] 5 ଏସସିସି 746; *ଈଶ୍ୱରଲାଲ ପ୍ରେମଚାନ୍ଦ ଶାହା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1996] 4 ଏସସିସି 174 ଏବଂ *ଅବଦୁଲ ଅଜିଜ ଅବଦୁଲ ରଜାକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* ବନାମ *ଗ୍ରେଟର ବମ୍ବେର ମ୍ୟୁନିସିପାଲ ନିଗମ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ*, [1996] 8 ଏସସିସି 126, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2. ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23(2) ଅନୁଯାୟୀ 30 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ରାଜି ହେବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ-ବୋର୍ଡର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ କରାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଯୌକ୍ତିକ ଥିଲା ଯେ କୌଣସି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଧିଗ୍ରହଣ ନ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ରାଜିନାମା ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ଏକ ଅନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରାଜିନାମାରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 10B ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମ-D କେବଳ ଭୂମି ମାଲିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଦାବିଦାର ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ତରଫରୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 299 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରାଧିକୃତ ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦସ୍ତଖତକୁ ବିଚାରକୁ ନିଏ । ଏହା ମଧ୍ୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ମୁଚାଲିକା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ ଯାହା ଦାବିଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା କେଉଁଠି ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଇ ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ସେ ଉକ୍ତ ଫର୍ମରେ ଦସ୍ତଖତ କରିବା ଉଚିତ୍ । ତୃତୀୟତଃ, ଦାବିଦାରମାନେ ଅନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 23(1)(a) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ଉପରେ ସୁଧ ଆଦାୟ କରିବାର ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ରହିଛି ।

3. ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ରାଜିନାମାରେ ଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ତଥାପି, ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ, ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧା କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବା ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଖୋଲା ନଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଯେହେତୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ଦାବିଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଆବେଦନକାରୀ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ, ତେଣୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବେଆଇନ କିମ୍ବା ଭୁଲ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟରେ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ ଉପରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜିନାମା ନାହିଁ, ତେଣୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

4. ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ତଦନୁସାରେ ସମ୍ୟକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି । ଦାବିଦାରମାନଙ୍କୁ ସହମତ ହାରରେ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ଗୁଣ୍ଠ ପିଛା 14,250 ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶିର 30 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ସହିତ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ଆବେଦନକାରୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ଉପରେ ସୁଧ ଦେବେ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ରଦ୍ଦ ରଖାଯାଇଛି ।

ସୁନ୍ଦର ବନାମ *ଭାରତ ସଂଘ*, [2001] 7 ଏସସିସି 211, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1327-1335/2002

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 66027-35/2000 (ଏଲଏ) ରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 10.1.2001 ର ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜୟ କୁମାରଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଆଲତାଫ ଅହମ୍ମଦ, ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ, ଏସ.କେ. କୁଲକର୍ଣ୍ଣୀ, ଏମ. ଗିରିଶ କୁମାର ଏବଂ ଅଙ୍କୁର କୁଲକର୍ଣ୍ଣୀ ।

ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅଶୋକ କୁମାର ଶର୍ମା, କମଲ ପୁଣ୍ଡିର, ମୋହନ ଭି. କଟାର୍କି ଏବଂ ଏନ. ଗଣପତି (ଏନପି) ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଦେଇଥିଲେ

ଶାହ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି । ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଏହିକି ଯେ- ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ (ଏହା ପରେ "ଏଲ.ଏ.ଓ." ଭାବରେ ସୂଚିତ) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଅଧିନିୟମ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମାର ଅନୁରୂପ କି? ଏହିପରି ଭାବରେ, ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କାରଣରୁ ଏଲଏଓ ସମେତ ପକ୍ଷମାନେ ଅନ୍ୟାୟ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ।

ଆବେଦନକାରୀ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ବିଦ୍ୟୁତ ବୋର୍ଡ, ମାନ୍ୟବର ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ତା 26.7.2000 ର ଆଦେଶ ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କର ଡବ୍ଲ୍ୟୁପି ସଂଖ୍ୟା 4804/1999 କୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା, ତା' ବିରୁଦ୍ଧରେ ବାଙ୍ଗାଲୋର ସ୍ଥିତ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 6027-35/2000 (LA) ଦାଖଲ କରି ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ । ସେହି ଆବେଦନଗୁଡିକ ତା 10.1.2001 ରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ତଥା ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁକରି ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ।

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 4804/1999 ରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ତା 27.7.1998 ର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ସହମତି ଅନୁଯାୟୀ ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରତି 14.250 ଟଙ୍କା ହାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ସହିତ ଉକ୍ତ ପରିମାଣ ଉପରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ 9% ହାରରେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ 15% ହାରରେ ଧାରା 4(1) ଅଧୀନରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ତାରିଖଠାରୁ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସଦସ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ମୋଟ ମୂଲ୍ୟର 50 ପ୍ରତିଶତ ହେବା ଉଚିତ ବୋଲି ଏଲଏଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସହରାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ପ୍ରାଧିକରଣ, କାବେରୀ ଭୂମି ଭାବରେ ଅବିକଶିତ ଅଞ୍ଚଳ ଥିଲା, ଯଦିଓ ରାଜିନାମା ସତ୍ତ୍ୱେ ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ ଭୂମି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଅବିକଶିତ ବୋଲି ଆଧାର କରି କାଟିବାକୁ ପଡିବ । ମାନ୍ୟବର ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରିଟ ଆବେଦନଟି ଏହା କହି ପରିସମାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ ଏବଂ ରାଜିନାମା ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦେୟ ପରିମାଣ ମଧ୍ୟରେ ସେପରି କିଛି ଅଧିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ଫର୍ମ-D ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ଦାଖଲ

କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନଥିଲେ ଏବଂ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ, ତେଣୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାରିତ କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ସାମ୍ୱିଧାନିକ ସଂସ୍ଥା ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରାଜିନାମାରୁ ଓହରି ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ, ଆମ୍ଭେ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବୁ । ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ, ଆର.ଏସ. ସଂଖ୍ୟା 222 ଏବଂ 226 ହାବେରୀ ସହରରେ 220 କେ.ଭି. କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କର 21 ଏକର 14 ଗୁଣ୍ଠ ଭୂମିର ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 2 ରୁ 6 (ଦାବିଦାରମାନେ) ଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତା 2 ଫେବୃଆରୀ, 1995 ରେ ଏକ ରାଜିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ରାଜିନାମାଟି *ଅଧିକନ୍ତୁ* , ଏହା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ-

(a) ଆବେଦନକାରୀ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ବିଦ୍ୟୁତ ବୋର୍ଡ (ଏହା ପରେ 'କେଇବି' ଭାବରେ ସୂଚିତ) ର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ହାବେରୀ ସହରରେ ଭୂମି ଖୋଜୁଥିଲେ;

(b) ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଦାବିଦାରମାନେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ପାରସ୍ପରିକ ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ଗୁଣ୍ଠ ପିଛା 14,250 ଟଙ୍କା (ମାତ୍ର ଚଉଦ ହଜାର ଦୁଇ ଶହ ପଚାଶ ଟଙ୍କା) ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା ।

(c) ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର କେବଳ 2/3rd ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରତି 14,250 ଟଙ୍କା ହାରରେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତି କେ.ଇ.ବି. କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ସହମତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

(d) ଦାବିଦାରମାନେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟକୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି କାରଣ ଏହା ପ୍ରତି ଗୁଣ୍ଠ ପିଛା ଏକ ଲାଭଜନକ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ସମ୍ପତ୍ତିର ଉଚିତ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଥିଲା;

(e) ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଦାବିଦାରମାନେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା, ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ କେ.ଇ.ବି. କୁ ଭୂମି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ହାଭେରୀ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଉପରୋକ୍ତ ରାଜିନାମାର ଅନୁସରଣରେ, *ଅଧିକନ୍ତୁ* ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନମତେ ରାଜିନାମା ହୋଇଛି (ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ ଦାବିଦାର ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ କେ.ଇ.ବି.):-

1. ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରତି 14,250 ଟଙ୍କା ଅଟେ ଏବଂ ଏହା କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରତି 14,250 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ;

2. ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର କେବଳ 2/3rd ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରତି 14,250 ଟଙ୍କା ହାରରେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ସହମତ ହୋଇଛନ୍ତି;

3. ....

4. ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଯେ ସେ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଢଙ୍ଗରେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସହମତ ବିଚାର ରାଶି ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ଏହି ରାଜିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ତୁରନ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ ନିଜର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରିପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ନିଜର ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ ହେବା ଅନୁସାରେ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି:

ସେହିପରି, କେ.ଇ.ବି. ନିମ୍ନମତେ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ -

1. ....
2. ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର କେବଳ 2/3rd ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରତି 14,250 ଟଙ୍କା ହାରରେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ନେବେ;
3. ତଫସିଲ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ ବହନ କରିବେ;
4. ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବାକୁ ଥିବା ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ।

ତା 2 ଫେବୃଆରୀ 1995 ରିଖରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ରାଜିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ରାଜିନାମା ଆଧାରରେ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମିଳିତ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ 08.9.1995 ରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଥିଲେ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5A ଅଧୀନରେ ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 26.9.1996 ରେ ଧାରା 6 ର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ତାହା ପୂର୍ବରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସହମତ ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ ଆଧାରରେ ତା 3.5.1996 ରିଖର ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା 57,62,402 ଟଙ୍କା ଜମା କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ତା 4.7.1996 ରେ ଆବେଦନକାରୀ ତା 29.6.1996 ର ଡିମାଣ୍ଡ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ରାଶି ଜମା କରିଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ମୁଖ୍ୟତଃ ଏଲ.ଏ.ଓ. ସମେତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଲିଖିତ ରାଜିନାମା ଆଧାରରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ ନ କରିବାର ଅନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଭିମୁଖ୍ୟ କାରଣରୁ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ପ୍ରଥମତଃ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଅନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଯେ ଦାବିଦାରମାନେ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ରାଜିନାମାରେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଏଲ.ଏ.ଓ. ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ଦାବିଦାରଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23(2) ଅନୁଯାୟୀ 30 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ରାଜି ହେବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଯୌକ୍ତିକ ଥିଲା ଯେ, କୌଣସି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଧିଗ୍ରହଣ ନ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି ।

ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ମଧ୍ୟ ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରାଜିନାମାର ଫର୍ମରେ (ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11 ର ଉପ-ଧାରା (2) ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ) ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବା ଉଚିତ, ଯଦିଓ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ତାଙ୍କ

ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ ହିଁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀମାନ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଆମ୍ଭ ସମ୍ମୁଖରେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 10B ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମ-D ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଫର୍ମ କେବଳ ଭୂମି ମାଲିକମାନଙ୍କର, ଅର୍ଥାତ୍ ଦାବିଦାରମାନଙ୍କର ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ତରଫରୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ୍ରମେ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 299 ଅଧୀନରେ ପ୍ରାଧିକୃତ ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦସ୍ତଖତକୁ ବିଚାରକୁ ନିଏ । ଫର୍ମରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ମୁଚାଲିକା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ଯାହା ଦାବିଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ କେଉଁଠି ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି, ସେ ଉକ୍ତ ଫର୍ମରେ ଦସ୍ତଖତ କରିବା ଉଚିତ୍ । ତୃତୀୟତଃ, ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ ଦାବିଦାରମାନେ ଅନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 23 (1)(a) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ଉପରେ ସୁଧ ଆଦାୟ କରିବାର ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ରହିଛି ।

ଆମ୍ଭ ବିଚାରରେ, ଶ୍ରୀମାନ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ନିର୍ବିବାଦ ଭାବରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଲିଖିତ ରାଜିନାମା ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଏଲଏଓ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏଲଏଓ ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାରିତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଇନ ସ୍ଥିରୀକୃତ କରାଯାଇଛି । ସୁଧ, ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି, ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । [ସମ୍ପର୍କରେ: *ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ଦୟା ଶାମଜୀ ଭାଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1995] 5 ଏସସିସି 746; *ଈଶ୍ୱରଲାଲ ପ୍ରେମଚାନ୍ଦ ଶାହା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1996] 4 ଏସସିସି 174 ଏବଂ *ଅବଦୁଲ ଅଜିସ ଅବଦୁଲ ରଜାକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* ବନାମ *ଗ୍ରେଟର ବମ୍ବେର ମ୍ୟୁନିସିପାଲ ନିଗମ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ*, [1996] 8 ଏସସିସି 126 ।

ଆମ୍ଭେ ମାନ୍ୟବର ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ସହମତ ଯେ ଏଲ.ଏ.ଓ. ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ରାଜିନାମାରେ ଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବାକୁ ଥିବା ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ, ତେଣୁ, ମଞ୍ଜୁର କରିଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବେଆଇନ କିମ୍ବା ଭ୍ରମାତ୍ମକ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟରେ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ ଉପରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜିନାମା ନ ଥିବାରୁ ଏଲ.ଏ.ଓ. ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର 2/3rd ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରତି 14,250 ଟଙ୍କା ହାରରେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ, ତେଣୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ତଫସିଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧା ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସମୀଚୀନ ନଥିଲା ।

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଏଲ.ଏ.ଓ. ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଅଧିନିୟମକୁ ତଦନୁସାରେ ସମ୍ୟକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଦାବିଦାରମାନଙ୍କୁ ସହମତ ହାରରେ ତଫସିଲଭୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ଗୁଣ୍ଠ ପିଛା 14,250 ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହାର 50 ପ୍ରତିଶତ ନୁହେଁ । ଏଲ. ଏ. ଓ. ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଦାବିଦାର ମଧ୍ୟ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶିର 30 ପ୍ରତିଶତ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ଏବଂ *ସୁନ୍ଦର* ବନାମ *ଭାରତ ସଂଘ*, [2001] 7 ଏସସିସି 211 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉକ୍ତ ସାନ୍ତ୍ୱନାମୂଳକ ରାଶି ଉପରେ ସେମାନେ ସୁଧ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ଯଦିଓ, କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣ ଉପରେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4(1) ଅଧୀନରେ ନୋଟିସ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ତାରିଖଠାରୁ ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ 9% ହାରରେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ 15% ହାରରେ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ରଦ୍ଦ କରାଗଲା ।

ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ତଦନୁସାରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଟି.ଏନ.ଏ.

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ